GAZETA KRAKOWSKA

Nro 94.

Z Krakowa dnia 23 Listopada 1823 Roku w Niedzielę.

Z Petersburga d. 16 Października. d. k

(Z Kuryiera Litewskiego.)

W dalszym ciągu podróży, Cesarz Jegomość d. 22 Września przybył do Staro - Konstantynowa, ia po wysłuchaniu w Katedralney cerkwi odprawianych modłów, o godzinie 6 wieczorem, w calszą wyiechał drogę na trakt do Kamieńca - Podolskiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość, z miasta Bracławia przybył do miasteczka Tulczyna d. 2 b. m. o godzinie 10tey wieczorem, w pożądanym stanie zdrowia. Nayiaśnieyszy Pan raczył się zatrzymać w przygotowanym na pobyt Swóy domie; u drzwi zaś spotkany był przez naczelnie Dowodzącego i innych Jenerałów 2giey armii. Nazaiutrz o godzinie 10tey z rana, Cesarz Jegomość raczył się udać dla oglądania rozłożonego obozem pod wsią Timanowką 6go korpusu pieszego woysk, dokąd iadąc, Nayiaśnieyszy Pan we wsi Biełousowce zatrzymał się przed cerkwią i krzyż ucałował. Na przeglądzie zabawił Monarcha cały dzień, i powrócił o godzinie 7 wieczorem. Trzeciego dnia bawienia Swoiego, Cesarz Jegomość oglądać raczył głowny Sztab 2go woyska, oraz znaydował się na ćwiczeniach i zmianie straży bataliionu wzorowego tego woyska; za powrotem miał obiad w mieszkaniu Swoiem z Jenerałami i Urzędnikami cywilnemi. Przez wszystkie dni bawienia tam Cesarza Jegomości, miasteczko było oświecane; mieszkańcy wieżdzaiącego i przeieżdzaiącego Monarchę pozdrawiali radosnemi okrzykami ura!

Jego Królewska Wysokość Xiążę Jmć Alexander Wirtembergski, Główny Dyrektor dróg kommunikacyy, Jenerał iazdy, przybył do Petersburga.

Od granic Hiszpańskich d. 3 Listopada.

Dowodca Taryffy (nad ciasniną Gibraltarską leżącey twierdzy Hiszpańskiey) Pułkownik Ordugnez zawarł nakoniec z Francuzami kapitulacyią. Osada wyszła z honorami woyskowemi i potem broń złożyła. Podług ostatnich doniesień o układach z Kartageną, chce ona się także poddać, tylko oczekuie na własnoręczny rozkaz Króla. Ostatni posłaniec był tam zresztą bardzo dobrze przyięty; żołnierz, który do niego wystrzelił, został uwięziony i dowodca darował mu skrzynkę Hawańskiego cigaro.

Stoiący dotąd w Andaluzyi korpus Francuzki rozpocznie swóy ustęp w 7 kolumnach, z których dywizyia Jenerała Latour z 1600 piechoty i 700 jazdy złożona odprowadzi Króla Hiszpańskiego do Carolina. Jnny oddział, to iest brygada Xcia Carignan licząca 700 piechoty i 750 jazdy towarzyszy J. K. Mci przez całą drogę z Sewilli do Madrytu, a trzeci oddział wyruszy nazaiutrz po wyiezdzie Krola z Sewilli i poydzie przez Estramadurę; iest to dywizyia Jenerała Vallin licząca 2000 piechoty i 1600 jazdy. Jnne kolomny idą różnemi drogami i Madryt zdaie się bydź ich przeznaczeniem. Cały ten korpus wynosi do 8020 piechoty i 5400 jazdy, i on ieden nie udaie się prosto do Francyi. Wszystkie inne woyska stoiące w Madrycie i okolicach, a nawet artyleryia odebrały rozkaz udania się na powrot do Francyi i na końcu Października w drogę ruszyły.

Pozostałe w Kadyxie i na wyspie Leon woyska Francuzkie pod rozkazami Jenerała Bourmont składaią się z 3 brygad. Pozostaiące w Hiszpanii woysko Franenzkie wynosi 20 pułków piechoty, 6 pułków lekkiey jazdy i 4 batteryie artyleryi, do których liczby należy także Królewska gwardyia z Szwaycarów. Stać będą osadami w Madrycie, Badaioz, Korunie, Santona, St. Sebastian i Pampelonie.

Jenerałowie Xże Hohenlohe i Bourk chorują śmiertelnie.

W Perpignanie Sąd woyskowy skazał znowu kilku żołnierzy Francuzkich na śmierć, który przeciw Francyi oręż nosili.

Z Kadyxu d. 18 Października.

P. d'Aunoy stosownie do rozkazu Królewskiego obiął d. 15 b. m. urząd woyskowego i politycznego Gubernatora Kadyxu. W odezwie, którą wydał zaraz do mieszkańców, wyraził, że uwolnionemi teraz są z wszystkich nieszczęść, które rewolucyia na nich ściągnęła, i na mieysce wolności, która ustawicznie na placach publicznych była głoszoną, dozwalała uciemiężania, rabunku i mordu współobywatelów, powrociła prawdziwa wolność opieraiąca się na ustawach i odpowiadaiąca oycowskiem uczuciom Króla. Na końcu dodał w niey: N. Pan posłał mnie do was, nie dla wywierania zemsty, ale zasłaniania dobrych obywateli i pocieszenia ich w doznanych troskach. Jeżeli znayduią się ieszcze pomiędzy nami niegodni ludzie, tedy niechay drżą w nocnych nawet schadzkach, bo i tam dosięgnie ich miecz sprawiedliwości.

Jenerał Bourmont ieszcze pod d. 10 ogłosić kazał następuiący rozkaz dzienny: Stosownie do woli Xcia Jeneralissim woyska w Kadyxie i na wyspie Leon pobierać będą z kassy i magazynów Francuzkich żołd i żywność, a to podofficerowie i żołnierze całkowity podług dotychczasowego etatu, a officerowie wszelkiego stopnia przez połowę. — Z obu tych pism widzieć można, iż w Kadyxie przedsięwzięte zostały potrzebne środki do utrzymania porządku i spokoyności. Do tego należy ieszcze rozporządzenie Gubernatora, przywracaiące dawne policyyne przepisy przed 7 Marca 1820. — Zresztą konstytucyynem woyskom i urzędnikom,

którzy wyszli z swoich obowiązków, zostawiono do woli oddalenia się z Kadyxu i obrania gdzie zechcą mieszkania.

Z Deputowanych do Stanów i jenerałów znayduią się teraz w Gibraltarze Arguelles, Sanvedra, Galiano, Valdes, Alava, Quiroga i Wilson. Trzey ostatni naypoźniey tam przybyli. — Ballasteros znayduie się w Puerto Santa Maria.

Z Madrytu d. 31 Października.

D. 25 w wieczór NN. Królestwo odprawili uroczysty wiazd do Kordowy. Lud zebrał się z całey okoliey w takiey mnogości, iż na pół mili od miasta otaczał i wstrzymywał powóz Królewski. W bramie wsiedli NN. Krolestwo do tryumfalnego wozu, który ochotnicy zaciągnęli do biskupiego pałacu, gdzie od pierwszego Ministra swego, Posła Francuzkiego, jenerała kapitana Nowey Kastylii i innych znakomitych osób przyiętemi byli.

D. 26 w katedralnym kościele Kordowy odśpiewane uroczyście zostało *Te Deum.* Po ukończonem nabożeństwie rozkazał J. K. Mość Francuzkiem i Hiszpańskiem woyskom około siebie przeciągnąć.

Tegoż dnia wydał J. K. M. następuiący wyrok: Serce moie, którego miłość rozciąga się do wszystkich, którzy mieli szczęście urodzić się w obszernych moich kraiach, pragnie wprawdzie zapomnieć wszelkie obelgi, które mey Osobie i tronowi wyrządzone zostały; ale kogo niezgłębiony wyrok Boga na czele ludu postawił, ten przez osobiste uczucia nie powinien zaciemniać świetności sprawiedliwości, która pomiędzy wszystkiemi cnotami pierwsze zaymuie mieysce. Sprawiedliwości i Wysokim Monarchom, którzy połączyli się dla utrzymania tronów, winienem nieoboiętne dowody mey miłości i szacunku ku tym, których doświadczyłem wierney przychylności, dla zapewnienia siebie przeciw ponowieniu ustałych zdrożności i posłużenia za wzór moim następcom. Z tego powodu chcę i rozkazuię, aby mi na wszystkie urzędy, kommissyie, honorowe znaki i na każde mianowanie lub podwyższenie podawane tylko były osoby doświadczoney wierności i przychylności ku moiey osobie, i na te, które naywięcey za te cnoty ucierpiały, ieżeli są do urzędów zdatnemi, naywięcey mieć będę względu.

Xcia Infantadó uwolnił Król od prezesowstwa rady Kastyliyskiey, aby iedenie poświęcić się mógł obowiązkom dowództwa gwardyią Królewską. Podobnież uwolnił J. K. M. dla słabości zdrowia Margr. Torrecilla od poselstwa przy Dworze Pruskim. J. K. M. oddalił od służby Wdowę Astorga, Hrabinę Moi i Panią Hubianes, a Hr. Fuentes, który ożenił się z aktorką, klucz szambelański odebrał.

Woienne okręty Azyia, Arethusa i Perla odebrały rozkaz Królewski udania się do Ameryki, a zwłaszcza do Limy, dla zawiezienia posiłków woysku Królewskiemu pod Jenerałem Laserna i przyłożenia się do odzyskania tey posiadłości.

Ministrowie de Salazar, San Juan, Azanaretz, de Erro i Garcia de la Torre posłali J. K. Mci adres powinszowania, i toż samo uczynił stoiący w Cam-

posella pułk, który w roku 1820 okazał wierność ku Monarsze.

Dziś oczekuiemy tu Jego Królewicowskiey Mci Xcia Angouleme. Zabawi do 4 Listopada, a potem uda się w drogę na powrót do Francyi i 25 przybędzie do Baiony.

Marszałek Xże Reggio odebrał urzędowe doniesienie o poddaniu się Badaioz Jenerałowi kapitanowi Laguna.

Pomiędzy osobami, które na mocy pierwszego wyroku Królewskiego Sewillę opuściły, znayduie się także Xże Frias, który podczas przyięcia konstytucyi znaydował się na poselstwie w Londynie.

Wyrok na Riego ieszcze nie zapadł, a przynaymniey nie iest urzędownie ogłoszony.

— Dnia 1 Listopada. —

Wczoray o godzinie w pół do 12tey przybył tu J. Królewicowska Mość Xże Angouleme z Xięciem Carignan przy towarzyszeniu 30 dragonów gwardyi i 30 żandarmów.

D. 11 przybędzie N. Król do Aranjuez, i d. 14 iak wszyscy sądzą, ogłoszone zostanie powszechne przebaczenie. Wyrok w Xeres wydany, zmieniony już został dla wielu znakomitych osób. Jenerał Castannos przywrócony także bydź ma do łaski Królewskiey.

Pułkownik L. F. Mon mianowany iest Posłem przy lidze Szwaycarskiey.

D. 28 Października przybył tu Ces. Rosyyski Poseł przy Dworze Francuzkim, Hr. Pozzo di Borgo. — Tegoż dnia umarł tu Jenerał Francuzki Albignac.

J. K. M. rozporządził względem dochodu i opłat z dóbr, które klasztorom zabrane zostały i ieszcze im nie są zwrócone, iż dla zatarcia wszelkiego rewolucyynego gwałtu ustaie ustanowiona dyrekcyia publicznego kredytu, a na iey mieysce nastąpi administracyia z intendentów i prałatów, która póty niemi zawiadować będzie póki klasztorom zwróconemi nie będą.

N. Król Francuski oddał pod zarządzenie Króla naszego przyboczną swoią gwardyią, która sądzą, iż poty odbywać będzie służbę, póki gwardyia Królewska nie będzie urządzoną.

Kapituła Toledo pierwszego kościoła w Hiszpanii, zabroniła przedarzy i czytania xiążek przez Swięte officium zakazanych, a mianowicie tych, które ziawiły się podczas konstytucyynego rządu,

Były Prefekt Buch, który aż do poddania się Ciudad Rodrigo tam bawił, został w Waladolidzie za przeniewierzenie się w srebrach kościelnych i użycie gminnych pieniędzy uwięziony. Tamże uwięziono dwóch officerów z Medina del Campo, którzy wieźli znaki i xiążki Carbonari (węglarzów.)

Z Paryża d. 6 Listopada.

Jenerał Bourk, którego odiazd z Madrytu był zapowiedziany, wstrzymany przez chorobę został.

Doniesienie z Mataro opiewa: artykuły względem kapitulacyi Barcelony podpisane zostały d. 28 Października a d. 31 weyść tam miały woyska Francuzkie. Urzędowe jednak doniesienie ieszcze o tem nie nadeszło.

Do stawionych przed Sąd woyskowy w Tuluzie zbiegów Francuzkich na-

leży także pułkownik nazwiskiem Gauchais, teraz 50 lat liczący, który przywieziony został przez żandarmów na wozie w drabinkach.

Względem zwołania izb prawodawczych nic ieszcze w radzie Ministrów nie postanowiono, lubo mówią, iż niektórzy Ministrowie byli za zupełnem rozwiązaniem izby Deputowanych, a obraniem przychylnieyszey systematowi monarchicznemu.

Podczas niebytności Ces. Rossyyskiego Posła, Hr. Pozzo di Borgo, sprawuie tu interessa P. Schröder. — Zdaie się iż na posła do Wiednia uda się Vicehrabia Lodois de Marcellus.

Miasto Paryż zamowiło u różnych tuteyszych malarzów 15 obrazów, wystawiających rozmaite zdarzenia z teraźnieyszey woyny Hiszpańskiey. Maią bydź w 6 tygodniach wygotowane i podczas dać się maiącey uczty dla Xcia Angouleme w ratuszu wystawione.

Zapewniaią, iż bogaty dziedzic bogatszego ieszcze Xcia Bridgewater, Lord Edgerton, chce w Paryżu piękną połać domów wystawić.

Składki na wystawienie posągu Króla Stanisława (Leszczyńskiego) w departamencie Meurty wynoszą do 30,690 Fr."

Dla naszego Fabrykanta Terneaux przybyło do Marselii 9 Tybetańskich koz i kozłów i odbywaią tam kwarantannę. P. Terneaux oczekuie ieszcze większego transportu tych zwierząt.

Kobieta idąca z Montargis do Orleanu została w drodze przez rabusiów napadnioną i do drzewa przywiązaną. Towarzyszący iey pies był iey oswobodzcą. Wierny ten zwierz biegał w okolicy, póki nie znalazł litościwych ludzi, którzy zważaiąc na iego łaszenia doszli aż do drzewa i nieszczęśliwą odwiązali.

W okoliey Reimsu włościanin znalazł na polu pieniądze, i to w tem samem mieyscu, w którem znalazł ich nieco przed 30 laty. To zachęciło go do kopania i w głębi na 8 calów znalazł 400 sztuk srebrnych pieniędzy, bitych za Cesarzów Rzymskich Diokleciana, Maxymiliana Herkulesa, Konstantego Chlorus, Konstantego Wielkiego, Maxymiliiana Galerius, Sewera 2go i Maxima Daza. Wszystkie dobrze utrzymane. Naczynie zaś w krórych były zakopane rozsypało się.

— Dnia 8. —

Jedno tylko urzędowe doniesienie zawiera wiadomość o osadzeniu przez woyska Francuzkie Leridy. Konstytucyyna osada wynosiła 5100 ludzi. Należące do niey leniiowe woyska pomieszczone zostały częścią w Arragonii, częścią Katalonii i Walencyi. Milicyie zaś musiały broń złożyć i otrzymały paszporty do udania się do domow. To wszystko stało się w naywiększym porządku i spokoyności.

Doniesienie o wzięciu Barcelony iakkolwiek urzędownie nie iest oznaymione, zdaie się iednak bydź prawdziwem.

Co się tycze wzmiankowanego niedawno zupełnego odmowienia izby deputowanych, że sprzeciwiał się Minister spraw zagranicznych Chateaubriand, ponieważ w iey odnowieniu nie uważał żadnego użytku, nie zasługuie na żadną wiarę,

przeciwnie P. Chateaubriand był za iey rozwiązaniem

Podług Monitora przyymie Król Ferdynand VII dotychczas zaciągnione pożyczki, dla uzyskania nowych

C. Rossyyski Radca stanu i Szambelan Xże Kozłowski przybył do Paryża; równie iak Hr. Harrowby, Par i Prezes rady Królewskiey N. Króla Angielskiego. — Hr. Liebekerke, Kr. Niderlandski pełnomocny Minister przeiechał przez Nancy do ...

Xże Talleyrand powrócił tu znowu.

Duchowne Seminarium w Strasburgu zostało Królewskiem rozporządzeniem dawnemu przeznaczeniu oddane.

Dziennik Konstytucyionista głosi, iż P. Lafayette oczekiwany iest w Ziednoczonych Stanach północney Ameryki.

Gubernator Urgelu Vigo przybył do Bordeaux i zaprowadzony został do twierdzy Ha.

Przed kilku dniami wyszedł tu z druku wiersz o tryumfie tronu, z powodu oswobodzenie Króla Hiszpańskiego.

Z Londynu d. 5 Listopada.

D. 28 i 29 Paździer. tak wielkie panowały tu wichry i ulewy, iak ieszcze nikt z żyiących nie pamięta. Do 60 kupieckich okrętów, których wiadome nam są imiona ich kapitanów zostały zatopione lub uszkodzone; niektóre z nich zatonęły z ludem i ładunkiem, i lękami się z wielu innych portów podobnych doniesień. Lecz nietylko na wodzie, ale i na lądzie, mianowicie w okolicach Bath, Bristol, Aylesbury, Salisbury i Oxford poczyniły wylewy wody w polach, ogrodach i łąkach wielkie szkody i mnóstwo domów spustoszyły. Gdy wiatr szedł od morza i bałwany morskie nie dozwalały rzekom w morze wpływać, przeto wszystkie wody na ląd wystąpiły i tak nagle, iż na dolinach woda aż do łóżek dochodziła i śpiący o mało się nie pozatapiali. Uciekali na pierwsze piętra i ztamtąd oknami starali się na czołnach ratować. Podczas ciemney nocy nie ieden chcący się do czołna dostać uchybił go i znalazł w wodzie śmierć. Przytem upadł w niektórych mieyscach tak wielki śnieg, iż niektóre wozy iadące do Salisbury musiały bydź odkopywane; stada owiec naprzód śniegiem przysypane, potem wodą zaskoczone potopiły się. Ptaki można było ręką łapać tak były śniegiem przysypane i przeziembłe. Za rozwidnieniem się musiano ludzi wezwać do uprzątnienia z gościńca poobalanych drzew dla zrobienia go przeiezdnym.

Instrukcyia wysłanych do południowey Ameryki ajentów i konsulów ma bydź podług Gazety *Morning-Chronicle* takowey treści: Dyplomatyczni ajenci udać się niezwłocznie maią do rządów przy których są mianowanemi; konsulowie zaś i to iako prywatni do mieysc przeznaczonych. Pierwsi trudnić się maią układami o traktaty handlowe i politycznemi stosunkami wedle instrukcyi. Jeżeli się to uda i tamteysze rządy zezwolą, aby w ich portach mieszkali konsulowie Angielscy, na ówczas rozpoczną ostatni swoie urzędowania i co pół roku posełać maią rapporty o wchodzących płodach, i t. d. a dyplomatyczni ajenci o urządzeniu i stanie kraiu w którym zostaią. — Podług doniesień z Kolum-

bii Pułkownik Campbell powrócić ma do Anglii, a pozostanie tam Pułkownik Hamilton.

Gazeta Telegraf zapewnia, iż nasze uzbroiania morskie nie są tego rodzaiu' aby czynić mogły obawę bliskiey woyny.

Niektóre z pism naszych donoszą' iż Król Ferdynand zatwierdził zawartą z konstytucyynym rządem umowę względem pretensyi Angielskich poddanych do Hiszpanii.

Opis podróży Kapitana Parry do północnego bieguna znayduie się iuż pod prassą dołączonych do niego będzie wiele rycin.

Oszust prowadzi teraz po ulicach Londyńskich kulawego siwego konia, i udaie, że to iest ten sam, na którym Napoleon wczasie bitwy pod Waterloo ieździł.

W Kanadzie w okolicy wsi Hayotti zaszło d. 18 Sierpnia około godziny 3 z południa okropne zdarzenie. Powierzchnia ziemi z 207 morgów została nagle porwaną i do rzeki Champlain wrzuconą. Zabrała z sobą drzewa, domy i wszystko co iey było na zawadzie. Rzeka zapełnioną tą ziemią została do 26 morgów. Ogłuszaiący huk towarzyszył temu nagłemu zdarzeniu, a powietrze zasłoniła gruba para z smoły i siarki. Nieiaki Dube, ktory znaydował się właśnie na wzruszoney ziemi, uniesiony daleko został, lecz nic mu się więcey nie stało iak iż pod szyię przysypany ziemią został. Bieg rzeki został wstrzymany i woda, póki nie znalazła spławu wzniosła się do ogromney wysokości. Wielu właścicieli ziemskich ponieśli przez ten okropny wypadek wielkie szkody.

Dochód z wszystkich kopalni w Mexyku nie przewyższył w roku zeszłym 11 mill. Pesos (talar Hiszpański zawiera 8 pesos.) Tak mały dochód zwrócił uwagę wielu cudzoziemców, którzy wedle możności postanowili podnieść górnictwo. Cztery szyby są iuż osuszone, a z dwoch wyciągaią wodę parowemi machinami. — Względem odnowienia nayważnieyszey kopalni w Valenciana, z którey przez 50 lat codziennie za 140 mill. Pesos wybierano kruszczu, i znaiącemu się i zamożnemu górnikowi niezmierne ieszcze bogactwa obiecuie, posłano do Anglii propozyie, które zapewne przyięte będą. — Rolnictwo atoli daleko ważnieyszem stać się może źrodłem bogactw Mexyku nad kopalnie. Natura obdarzyła go tak przyiaznym klimatem, iż nie potrzebuie iak troskliwego rządu i wolnego handlu z innemi narodami, dla stania się w krótce naybogatszym w świecie kraiem.

Podług doniesień z Nowegoiorku prowincyia Guatimala przyłączyła się do Rzpltey Kolumbiyskiey. Rząd Kolumbiyski posiada zatem dostateczną siłę do oparcia się każdey napaści. Może teraz dzielnie wspierać Peru i pewnym bydź połączenia obu kraiów.

Z Frankfortu d. 1 Listopada.

Listy z Sztuttgardu przepowiadaią nową zmianę w poselstwach zagranicznych i oraz przy Seymie związku Niemieckiego.

Przybyli tu Xżę Reuss-Schleiz i Wirtembergski Minister Stanu Hr. Winzengerode.

Xiążęco-Anhalt-Kötenski Rząd zawarł z Domem Rothschild umowę na pożyczkę 132,000 talarów w złocie. Pro_

wizya płacona będzie po 4 od sta, a spłacenie kapitału nastąpi ratami po 10 latach.

Z Magdeburga d. 4 Listopada.

Hipolit Carnot, syn zmarłego tu Jenerała Francuzkiego tegoż nazwiska, odieżdzaiąc ztąd oświadczył w gazecie Magdeburgianom wdzięczność swoią za okazane oycu iego w nieszczęściu względy, które nigdy z iego nie wyydą pamięci.

Z Hamburga d. 8 Listopada.

Listy z Lizbony pod d. 20 Października donoszą, iż Xże Rejent (Cesarz Brazylii) umarł na uszkodzenie podczas spadnienia z konia. Ale że w Londynie miano ieszcze d. 31 Października listy pod d. 20 z Lizbony, a gazety tamteysze pod d. 5 Listopada nic o tym wypadku nie donoszą, wątpić zatem o nim należy.

Z Hagi d. 3 Listopada.

N. Król oznaczył sposoby do przyśpieszenia budowy okrętów przeznaczonych do żeglugi do obu Jndyy. Stósownie do wyroku Królewskiego, każdy z poddanych, który w warsztatach królestwa wystawi okręt na 300 i więcey beczek, miedzią lub cynkiem okuty, otrzyma nagrody za każdą beczkę po Zł. 18.

N. Królowa przybyła tu dziś z Królewną Maryianną.

Deputacyia od pierwszey izby Stanów Jeneralnych złożyła dziś J. K. Mci odpowiedni adres na mowę zagaiaiącą.

Od trzech dni przebiegło przez Bruxellę 17 gońców z Paryża do Amsterdamu.

Jenerał major, Baron Müffling, inspektor związkowych twierdz Moguncyi i Luxemburga, przybył d. 23 z. m. do ostatniey.

Z Smirny d. 26 Września.

Gdy P. Rigni, dowódca morskiey siły Francuzkiey na Archipelagu, odwiedził Kapitana Baszę na iego okręcie, prosił go o uwolnienie siedzącego w więzieniu na wyspie Rodus Greka który niegdy służył w woysku Francuzkiem, na co Kapitan Basza odpowiedział: Skoro Grek ten służył pod waszemi chorągwiami, nie iest więcey niewolnikiem W. Sułtana, ale należy do was.„ Natychmiast posłał po niego Tatara i rozkazał go P. Rigni oddać.

Z Zante d. 4 Września.

D. 22 Października zaszła pod wyspą Mitelene potyczka między Turkami i Grekami, w którey ostatni z flotty Kapitana Baszy zabrali 2 fregaty i bryga. Flotta Turecka uciekła do portu Oliveto. (Z Dziennika Gonic Franc.)

Z Zemlina d. 20 Października.

Listy z Seres pod d. 6 Października zawieraią wiadomość o zwycięztwie które Grecy na morzu na początku bieżącego miesiąca między wyspami Lemnos i Mitelene nad flottą Turecką odnieśli.

Z Darmstadtu d. 20 Października.

Dopiero teraz zebrała się dostateczna liczba deputowanych do drugiey izby stanowego Zgromadzenia, która składa się z 13 urzędników, 6 deputowanych od szlachty, 7 od właścicielów gruntowych, 9 od fabrykantów i kupców, z 15 burmistrzów, mieszczan i wieśniaków, ogółem z 50 osób.

DODATEK
DO № 94.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 23 Listopada 1823 Roku w Niedzielę.

— *Z Krakowa.* —

W dniu dzisieyszym w Kościele Katedralnym po odśpiewaniu wielkiey Mszy Solenney przez JW. JX. Woronicza Biskupa Dyecezyi i powiedzeniu Kazania stósownie do okoliczności przez W. JX. Mikołaia Janowskiego Kanonika Katedralnego z wielką okazałością (jak w dniu 6 m. z. podczas obrzędu żałobnego za ś. p. Piusa VII Papieża) odśpiewane zostało przy odgłosie wszystkich Dzwonów wedle poprzedniego zapowiedzenia uroczyste *Te Deum laudamus*, na podziękowanie Panu Bogu, za szczególną Opatrzność w szczęśliwym wyborze Następcy Piotra S. Kardynała Annibala della Genga Spoletino pod Jmieniem Leona XII. Co także tegoż dnia we wszystkich Kościołach Parafialnych i Zakonnych Wolnego Miasta Krakowa z nayżywszemi uczuciami dopełniono. —

Z Wiednia d. 14 Listopada.

Nayiaśnieyszy Dwór nasz zawdział od d. 12 b. m. na 6 tygodni żałobę po zmarłym Xciu Ludwiku Jerzym Karolu Hessen-Darmstadt, Wuiu N. Cesarzowey naszey i po zmarłey iey Ciotce Xiężnie Katarzynie Amalii Chrystynie Ludwice Badeńskiey i Hochberg.

Oznaczone na d. 10 b. m. o godzinie 11 przed południem uroczyste założenie pierwszego kamienia na C. K. Jnstytut leczenia bydła, odłożone zostało do 17 b. m.

Z Berlina d. 15 Listopada.

Nayiaśnieyszy Dwor tuteyszy zawdział d. 12 b. m. na 8 dni żałobę po zmarłey Xiężnie Amalii Badeńskiey, a d. 14 na tyleż dni po Xciu Ludwiku Jerzym Karolu Hessen-Darmstadt.

Nayiaśnieyszy Król wydał do ogólney Kommissyi orderów następujące pismo:

Gdy w r. 1813 P. Robertowi Wilson, ówczesnemu Jenerałowi majorowi Króla Angielskiego udzieliłem order Orła Czerwonego, miałem zamysł wynagrodzić jego nieustraszoność i wytrwałość, które okazał w wielkiey walce o niepodległość i spokoyność Europy. Ale gdy potem słowy i czynami okazał się za-

palonym i gorliwym obrońcą anarchicznych i rewolucyynych zasad, i udzielony mu dawniey order przez to ohydził, zalecam przeto kommissyi aby imie iego wykreśliła z listy moich orderów. — W Berlinie d. 1 Października 1823.

Fryderyk Wilhelm.

Z Rzymu d. 27 Października.

Koszta ostatniey konklawy wynoszą do 60,000 szkudów.

Mówią, iż Rząd zniesie część zagęszczonych bardzo w Rzymie szenkowniów. W iedney tylko z 14 ćwierci Rzymu znayduie ich się 82.

Podczas przeszłych politycznych b[...] i przez wzgląd na spustoszenie przez wylew Tybru części żydowskiey miasta, otrzymało wielu Jzraelitów pozwolenie mieszkania w przyległych częściach. Teraźnieyszy Papież ieszcze iako Wikaryusz jeneralny Rzymu chciał iuż temu bezprawiu zapobiedz, a teraz ma bydź do tego przystąpionem, gdyż w żydowskiey części miasta wystawiono na nowo i rozszerzono wiele domów. Zaliczona przez Jzraelitów za to pozwolenie kwota ma im bydź z rozkazu Oyca S. zwrócona. Tymczasem wiele bogatych żydowskich rodzin zamyślaią przenieść się do Liworna lub Triestu.

Ludwik Bonaparte, [który] podczas lata znaydował się w Marienbad, popowrócił tu, a żona iego Hortensyia ziedzie tu w krótce z Augszburga dla przepędzenia zimy częścią w Rzymie, częścią w dobrach swoich we Włoszech. Długo żyli z sobą rozdzieleni, i mówią, iż połączenie ich iest dziełem [...] cia Leuchtenberg (brata iey Eugeniusza Beauharnais.) — Margr. Hasting chce także] w Rzymie zimować.

Biskup w Cincinati w Ziednoczonych Stanach północney Ameryki, Xiądz Fenwick, przybył do Rzymu; żądać on ma pieniężnego wsparcia dla swey dyecezyi, która od obięcia nad nią iego pasterstwa pomnożyła się od 25 do 60,000 dusz, a pomiędzy temi znayduie się 20,000 Katolików.

Tysiąc żołnierzy Austryiackich powracaiących z Neapolu do Lombardyi przeszło w tych dniach przez Rzym.

Z Włoch d. 30 Października.

Stósownie do wyroku Króla Sardyńskiego uniwersytet w Turynie zostanie d. 5 Listopada r. b. z zwykłemi uroczystościami otworzony.

Z Vercelli, (w Piemoncie,) donoszą, iż rzeka Sessia przez ustawiczne ulewy wezbrała, z koryta wystąpiła i d. 26 i 27 Września wielkie szkody poczyniła. Mianowicie zniosła dawny Kapucyński klasztor przeszło od 1000 osób zamieszkany; ludzi iednak wyratowano.

Austryiacki okręt przybyły d. 3 Października z Stambułu do Tryjestu przywiozł wiadomość, że Grecka flotta przez Turecką pod Lemnos pobitą została, i między innemi 3 palne swoie statki spaliła, aby niedostały się w ręce nieprzyiaciela. Przybyły w 60 dniach z Smirny okręt potwierdza tę wiadomość. Turecka flotta znaydowała się pod ówczas w okolicach Mitelene.

OSTRZEZENIE.

Względem przybycia czterech następuiących losów, N. 34,014. 34,025. 34,0300 i 34,034 w 129tey Królewsko-Niderlandskiey Lotteryi, które w kommiss złożone zostały, a zapłata za nie nie nastąpiła, czyni się za em ostrzeżenie iż przedsięwzięte są w tey mierze potrzebne środki. — W Hamburgu d. 11 Listopada 1823 r. L. J. *Riesser.*

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę d. 23 b. m. dana będzie nowa Komedya wierszem w 1 akcie, pod nazwisk: *Wykwintne Panienki*, zakończy Opera w 1 akcie, z muzyką J. Wyprzywalskiego: *Wesele na Pocieszce.*

We Czwartek zaś d. 27 Listopada 1823 r. daną będzie nowa Komedya w 3 aktach pod nazwiskiem *Pańskie obietnice*, po którey nastąpi wznowiona Komedyo-Opera w 1 akcie pod nazwiskiem *Kochankowie przemienni.*

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

robione w Obserwatoryum Astronomicznem Uniwersytetu Jagiellońskiego, *w Miesiącu Listopadzie roku 1823.*

Dzień	Wysok: Baromet:			Stan Thermometru			Hygrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.
	rano	po poł:	wiecz:	rano	po poł:	wiecz:	rano pop: wie:	ran: p.p. w.	
18.	27.8,0	27.7,3	27.7,8	† 4.	† 4	† 2	100°.95.100	SO. O. O	desz grad. poch.
19.	27.9,2	2710,0	27.[illegible]	† 0,2	† 2,5	— 1,2	100.77. 97	[illegible]O.O.O.	poch. pog. pog.
20.	27.7,4	27.6, 5	27.5,9.	— 3,4	† 4.	† 1,5	100. 74. 85	O.NO. O.	poch. pog. poch.
21.	27.4,9	27.6,4	27.7,0	† 4	† 6, 2	† 6.	100.86. 100.	O. O. O.	desz desz. desz.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynepo W. Niepodległego, i ściśle Neutralnego M. Krakowa i Jego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kod. Cyw. podaie do powszechney wiadomości, iż Trybunał I Jnstancyi kraiu tuteyszego, Wyrokiem swoim z dnia 3 Czerwca r. b. 1823 na powództwo Sukcessorów po ś. p. Jgnacym i Barbarze Lewińskich, w Krakowie zamieszkałych wydanym nakazał śledzenie Franciska Lewińskiego, przeszło lat cztery, w mieyscu ostatniego iego zamieszkania nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieobecności tegóż Franciszka Lewinskiego, Sądowi pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. — W Krakowie dnia 15 Listopada 1823.

Nikorewicz,
Raubach Sekr: S. T.

Na dniu 6tym Grudnia 1823 r. będzie przez publiczną Licytacyą transport Soli Skarbowey w Galicyi w czterech stacyiach, to iest z Wieliczki do Kalwaryi, z Podgórza do Kalwaryi, z Dworów do Bielska, tudzież z Kalwaryi do Bielska lądem, a z Podgórza do Dworów wodą, na rok ieden, to iest od dnia 1go Kwietnia 1824, aż do ostatniego dnia Marca 1825 r. w Ces: Król: Galicyiskiey Dyrekcyi sprzedarzy Soli w Wieliczce naylepiey ofiaruiącemu w dzierżawę puszczony, a to transport lądem i wodą razem, lub też na żądanie Licytantow każden z osobna.

Warónki szczególnieysze Licytacyi transportu Soli są następuiące:

1. Ilość transportować się rocznie maiącey Soli iest:

a) z Wieliczki do Kalwaryi	do . .	185,000 Cetn:	
b) z Podgórza do Kalwaryi	— . .	20,000 —	
c) z Dworów do Bielska	— . .	15,000 —	
d) z Kalwaryi do Bielska	— . .	205,000 —	tudzież
e) z Podgorza wodą do Dworów	40 do .	50,000 —	

Gdyby życzeniem iedney lub drugiey strony było, tę ilość Soli, którąby lądem przetransportować niemogła, wodą z Podgórza przez Dwory dostawiać, to iey wolno będzie do połowy ilości, która z Wieliczki do Kalwaryi na transport lądowy wyż wyznaczona iest, to iest do 102,000 Cetnar: iadnakowo *na swóy własny rachunek i na własne niebezpieczeństwo* wisłą przewozić, w tem razie zostałoby teyże lądem z Wieliczki do Kalwaryi, a ztamtąd do Bielska transportować się maiącey Soli tylko do 103,000 Cetn: — Jeżeliby strona transport Soli dzierżawiąca ieszcze większą iak iuż wyłuszczoną ilość Soli wodą transportować życzyła,

ma się więc w Ces: Król: Dyrekcyi sprzedarzy Soli naydaley do ostatniego Czerwca 1824 . wyraźnie oświadczyć, wiele ieszcze wodą transportować zamyśla, aby ta większa ilość zawczasu do składu solnego w podgórzu przystawioną, a o tyle znowu do transportu lądowego z Wieliczki do Kalwaryi tudzież z Kalwaryi do Bielska mniey assygnowaną bydź mogła. Rozumi się iednak samo z siebie iż ta ilość soli, ktora dla sransportowania wodą z Podgorza przez Dwory do Bielska żądaną będzie *nieomylnie ztamtąd* bądź wodą przez Dwory, bądź też lądem przez Kalwaryą za też samę zapłacę i w tem czasie do Bielska dostawioną bydź musi, która dla transportu wodą z Podgorza przez Dwory do Bielska wyznaczona będzie.

2. Każdy chęć licytowania maiący, iest obowiązany przy Kommissyi licytacyyney złożyć Vadium Zł. R. 6000 tyczące się transportu lądowego, Zł. R. 1000 w monecie konwencyonalney tyczące się stransportu wodą, bez ktorych to Vadiow nikt do licytacyi przypuszczonym bydź niemoże.

3. Równie także niemoże bydź uczestnikiem tey licytacyi żaden chęć licytowania maiący, któryby dokładnie wykazać niebył w stanie, że kaucya tyczącą się transportu lądowego w summie Zł. R. 15,000 w monecie konwencyonalney w gotowiźnie, lub (z wyiątkiem iedno-procentowych obligacyi) w obligacyiach publicznych skarbowych, podług owczasowego kursu onychże wynoszących też summę Zł. R. 15,000, niemniey kaucyą tyczącą się transportu wodą w summie Zł. R. 2000 w gotowiźnie, lub w papierach obligacyynych, w sposób wyzey wymierzony, złożyć w stanie nie będzie. Lubo fidejussoryczne kaucye także przyięte będą, wszelako strona chcąca tem sposobem skarb zabezpieczyć, obowiązana będzie nie tylko wykazać, że hypoteka, na którą zapis zrobiony bydź ma, iest iey prawą własnością, ale także ma się wyciągiem z tabuli (extraktem tabularnym) legalnym, o sądownie uznaney wartości hypoteki, i o zdolności oneyże do zaręczenia i zapisu wyznaczoney summy, przed Kommissyią licytacyyną wywieść. Oprocz zaś wyznaczoney kaucyi strona transport soli dzierżawiąca ma dla ścisłego wypełnienia kontraktowych warónków, całym swoim maiątkiem ręczyć.

4. Daley ma strona licytowania chęć maiąca, przed Kommissyą licytacyyną legalnie wykazać, iż do podięcia i uskutecznienia dzierżawy skarbowey w ogólności, do tego zaś interessu transportu Soli w szczególności potrzebną zdatność i zdolność posiada.

5. Ceny pierwsze (praetia fisci) są następuiace:

a) Za odwóz cetnara Wiedeńskiego Soli netto wagi z Wieliczki do Kalwaryi	. . . .	11	grayc: w	K. M.
b) z Podgórza do Kalwaryi	. . . .	4	—	—
c) z Kalwaryi do Bielska	. . . .	14	—	—
d) z Dworów do Bielska	. . . .	8	—	—
e) z Podgórza wodą do Dworów	. . .	7½	—	—
f) z Podgórza wodą przez Dwory do Bielska	.	18	—	—

Inne warónki paktowe codziennie przed rozpoczęciem licytacyi, pod czas którey publicznie obwieszczone będą, w Ces. Król. Galicyyskiey Dyrekcyi sprzedarzy Soli w Wieliczce dochodzone bydź mogą.

6. Nakoniec ostrzega się, iż podług naywyższych rozporządzeń offerty po licytacyi robione przyięte nie będą, oraz że akt teyże licytacyi i kontrakt po iey ukończeniu zaraz z naylepiey ofiaruiącą strona zawarty, do zatwierdzenia naywyzszey C. K. nadworny Kamerze podany bydź musi.

We wsi Płaszowie, o ćwierć mili od Krakowa w obwodzie Podgórskim leżącey, dostać można każdego czasu cetnar siana pięknego, składaiący się z 10ciu wiązek, czyli porcyy po 10 funtów wagi Wiedeńskiey, za Złpol. 1 gr. 24. Życzący, nabycia takowego siana raczą udać się do mieyscowego Dyspozytora.